

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. ความเป็นมา

ด้วยเทศบาลตำบลเหมืองจี้ ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภาครัฐประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ เพื่อให้การปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพิจารณาสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ.๒๕๕๗ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.๒๕๔๐ พระราชบัญญัติว่าด้วยหลักเกณฑ์และบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.๒๕๔๖ ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) กำหนดให้ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาศักดิ์ศรีความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงคำสั่งคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๗ เรื่องมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ได้มีคำสั่งให้ทุกส่วนราชการของหน่วยงานภาครัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวังเพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบ ตามนโยบายคณะรัฐมนตรีที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐ เรื่อง การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล

๒. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยละเมิดต่อกฎหมายและหลักจริยธรรม โดยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความชอบธรรม ส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวม ประกอบกับทำให้ผลประโยชน์ของหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และสังคมต้องสูญเสียไป โดยอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม ฯลฯ อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำความผิดยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือกระทำโดยไม่รู้เป็นจำนวนมาก นำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียนหรือถูกลงโทษ ดังนั้น เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) จึงเป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบระดับรุนแรง และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาล และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวะการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัทหรือผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งผลกระทบต่อส่วนรวม ซึ่งอาจกระทำโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนา และมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ที่ตัว

เงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น หมายความว่ารวมถึงประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย เช่น การแต่งตั้งเพื่อนฝูงให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานหรือตัดสินใจให้ญาติพี่น้องเข้ามีส่วนร่วมในประโยชน์สาธารณะโดยมิชอบ ส่งผลเสียต่อส่วนรวม ต่อราชการ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัย และควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดเหตุ โอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ขัดกันของผลประโยชน์มากเท่าใดก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิด หรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

๓. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ พบว่ามีความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดการทุจริตหรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่จำเป็นต้องดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง ตามมาตรการป้องกันทุจริตทั้งมาตรการ ดังนี้

ลำดับ	ความเสี่ยง	แนวทางจัดการ	การบริหารจัดการ
๑.	มาตรการการใช้รถราชการ การใช้รถที่ไม่เกี่ยวกับราชการ ๑.๑ งานศพ ๑.๒ งานแต่งงาน ๑.๓ งานบวช ๑.๔ ธุระส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ ๑.๕ แวะตลาด แวะซื้อของ หลังจากประชุม /ส่งผู้ป่วย	- มีการจัดประชุม เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เหมืองจี้รับทราบและถือ ปฏิบัติโดยทั่วกัน -จัดทำคู่มือ การใช้รถ ราชการ เพื่อป้องกันความ เสี่ยงเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน	-จัดทำคู่มือ การใช้รถราชการ เพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน -ปรับปรุงคู่มือผลประโยชน์ทับ ซ้อนให้มีความรวบรัด และเข้าใจ ง่าย พร้อมเผยแพร่แก่บุคลากร เทศบาลตำบลเหมืองจี้ ทราบทุก ช่องทางการสื่อสาร
๒.	มาตรการการจัดหาพัสดุ	-มีการจัดประชุมพนักงาน เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เหมืองจี้รับทราบและถือ ปฏิบัติโดยทั่วกัน -จัดทำคู่มือและมาตรการ จัดหาพัสดุเทศบาลตำบล เหมืองจี้ เพื่อป้องกันความ เสี่ยงเกี่ยวกับการ ปฏิบัติงานที่อาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน -เปิดโอกาสให้ประชาชน บุคลากรภายใน ได้มีส่วน ร่วมในการตรวจสอบเกี่ยว	-เปิดโอกาสให้เป็นคณะกรรมการ ตรวจการจ้าง โครงการ กิจกรรม ที่ดำเนินการ

ลำดับ	ความเสี่ยง	แนวทางจัดการ	การบริหารจัดการ
		กับการจัดซื้อจัดจ้างของเทศบาลตำบลเหมืองจี้	
๓.	มาตรการจัดทำโครงการและการฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ประชุม และสัมมนา -ผลการวิเคราะห์ตามมาตรการจัดทำโครงการและการฝึกอบรมศึกษาดูงาน ประชุมและสัมมนา	-มีการจัดประชุมพนักงานเจ้าหน้าที่ รับทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกัน -จัดทำคู่มือ เบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ/ฝึกอบรม เพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	-จัดทำคู่มือ เบิกค่าใช้จ่ายเดินทางไปราชการ/ฝึกอบรมเพื่อป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน -ปรับปรุงคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนให้สื่อสารเข้าใจง่าย พร้อมเผยแพร่แก่บุคลากรของเทศบาลตำบลเหมืองจี้ทราบทุกช่องทาง